

RAPORT: JAK RACJONALNIE ALOKOWAĆ ŚRODKI PUBLICZNE NA WALKĘ ZE SMOGIEM

11 stycznia br. napisałem na łamach Energetyka24 artykuł pt. [„Krakowski smog zawitał do stolicy”](#) w którym zawarłem 4 wskazówki jak zredukować to zjawisko w Polsce. Postulaty te zostały częściowo uwzględnione w rekomendacjach KERM dla Rady Ministrów, która pod przewodnictwem Premier Beaty Szydło zajęła się tym zagadnieniem 17 stycznia. Mimo wszystko postanowiłem zająć się głębiej tym zagadnieniem. Tak powstał raport [„Strategia walki ze smogiem” ISECS 2017](#).

W związku z tym, iż obecnie udział gospodarstw domowych w krajowej emisji wynosi: w przypadku pyłu zawieszonego całkowitego (TSP) 32%, benzo(a)pirenu 78%, pyłów PM10 - 40% oraz pyłów PM2,5 41%, Raport koncentruje się na budynkach jednorodzinnych, które stanowią 90% wszystkich budynków w Polsce. Dokument podejmuje kwestie sposobu poprawy jakości powietrza w Polsce, które jest jednym z najgorszych w Unii Europejskiej, za pomocą kompleksowej modernizacji budynków jednorodzinnych. Spowoduje ona podniesienie poziomu ich efektywności energetycznej. Raport został przedstawiony w dniu 19 kwietnia 2017 na zamkniętym seminarium zorganizowanym przez BEPK OAP oraz ISECS z udziałem przedstawicieli partii politycznych reprezentowanych w Parlamencie i tych, które przekraczają 5% próg wyborczy. Mam wrażenie, iż uczestnicy spotkania podzielają główne tezy przygotowanego Raportu.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż „działania podejmowane na szczeblu lokalnym w celu zmniejszenia emisji szkodliwych substancji były nieefektywne, a działania naprawcze niedopasowane do realnych problemów danych społeczności”. Stwierdzenie to znajduje potwierdzenie w badaniu wpływu efektywności energetycznej na zjawisko smogu w Polsce zaprezentowanym w Raporcie. Kluczowym wynikiem przeprowadzonego badania jest wniosek, iż realizacja „Strategii walki ze smogiem” opartej na kompleksowej modernizacji budynków, umożliwi zredukowanie emisji benzo(a)pirenu o 44%, pyłów PM2,5 o 22% i pyłów PM10 o 23% w skali całego kraju. Po drugie, o 57% zmniejszone zostanie zapotrzebowanie na energię na cele grzewcze w samym sektorze budownictwa jednorodzinnego i o 37% w budownictwie mieszkalnym ogólnie. Po trzecie całkowite zużycie energii w gospodarce krajowej spadnie o 4,4%. Korzyści te uzyskujemy bez wymiany źródła ciepła. Z punktu widzenia racjonalności wydatków publicznych wymiana źródeł ciepła bez kompleksowej modernizacji budynku spowoduje to ich znaczne przewymiarowanie średnio od 72 do 42% zwiększając koszty inwestycji początkowej, a następnie eksploatacji. W case study zawartym w raporcie przewymiarowanie może wynieść nawet 81%.

Zobacz także: [Środkowoeuropejskie firmy krytykują pakiet zimowy](#)

Z tego powodu konieczne jest wprowadzenie 15 letniej strategii walki ze smogiem, która uruchomi nie tylko prosty mnożnik inwestycyjny, ale przede wszystkim ograniczy negatywne skutki smogu oraz poprawi strukturę wydatków w gospodarstwach domowych poprzez redukcję kosztów ciepła. W związku z tym, iż jakość powietrza, jest naszym wspólnym narodowym dobrem konieczne jest zawarcie konsensusu politycznego w tej sprawie oraz współpraca mająca na celu uczynienie walki z

zanieczyszczeniami jednym z kluczowych elementów polityki rozwojowej Polski.

Wyniki Raportu mogą być też interesujące z perspektywy bezpieczeństwa energetycznego oraz realizowanych projektów infrastrukturalnych np. Bramy Północnej, ponieważ kompleksowa modernizacja budynków może zmniejszyć zużycie energii w gospodarce krajowej o 4,4%. Poprawa efektywności energetycznej powinna być punktem wyjścia do planowania strategii bezpieczeństwa energetycznego przyczyniając się do relatywnego jego wzmocnienia. W Polsce istniejące domy jednorodzinne konsumują rocznie przeciętnie od 140 do 350 kWh/m², podczas gdy nowobudowane zużywają rocznie około 100 kWh/m² energii grzewczej. Dla porównania, w Niemczech konsumpcja energii końcowej wśród użytkowników domów jednorodzinnych zmniejszyła się prawie dziesięciokrotnie na przestrzeni pięciu dekad, z 246 kWh/m² w roku 1957 do zaledwie 53 kWh/m² w roku 2010. Tak więc jest pole do działania i warto racjonalnie wydawać każdą złotówkę publicznego grosza, aby nie popełniać błędów nie racjonalnej alokacji środków publicznych na walkę ze smogiem.